

Rozpoznawanie wiadomości dotyczących katastrof

Warsztaty z technik uczenia maszynowego

Jakub Rymuza   Karol Nowiński

1 czerwca 2022

Spis treści

1	Wstęp	3
2	Podział pracy	3
3	Wykorzystywane narzędzia	3
4	Użyte dane	3
5	Analiza danych	4
5.1	Podstawowe informacje	4
5.2	Długość tweetów	4
5.3	Skład danych treningowych	5
5.4	Słowa kluczowe	6
6	Przygotowanie danych	7
6.1	Czyszczenie danych	7
6.2	Tokenizacja	8
6.3	Stemizacja	8
6.4	Lematyzacja	9
6.5	Wektoryzacja	9
6.6	Wyniki	9
7	Modele	10
8	Wnioski	13
9	Bibliografia	14

1 Wstęp

Projekt polega na przetwarzaniu wiadomości z serwisu Twitter w celu ustalenia, które z nich mówią o katastrofach. Może to pomóc m.in. we wcześniejszym rozpoznawaniu sytuacji zagrażających życiu. Może to też pomóc służbom w ocenie skali zagrożenia zdarzeniem.

2 Podział pracy

W związku z tym, że grupa składa się z dwóch osób, zdecydowaliśmy, że nie będziemy dzielić pracy na poszczególne role. Praca wykonywana będzie w większości wspólnie, pracując wspólnie nad rozwiązaniem problemu.

3 Wykorzystywane narzędzia

Projekt opiera się na procesowaniu języka naturalnego za pomocą technik uczenia maszynowego. Projekt zostanie wykonany w języku Python. W szczególności wykorzystane zostaną biblioteki *NumPy* oraz *Pandas* z wykorzystaniem notatników *Jupyter*.

4 Użyte dane

W projekcie wykorzystano dwa zbiory danych z [1]:

- zbiór treningowy *train.csv*, który zostanie wykorzystany do wytrenowania modelu do rozwiązywania problemu. Zawiera on 7613 rekordów. Rekordy zawierają następujące pola:
  - *id* - identyfikator rekordu,
  - *keyword* - słowo kluczowe uprzednio wyciągnięte z wiadomości - wszystkie słowa kluczowe dotyczą katastrof, są to słowa takie jak na przykład "crash", "earthquake" i tym podobne. To pole jest opcjonalne, tzn. nie każdy rekord je zawiera,
  - *location* - lokalizacją z której wiadomość została wysłana. Podobnie jak *keyword*, jest to pole opcjonalne,
  - *text* - najważniejsza pole - zawiera treść wiadomości,

- *target* - wartość logiczna stwierdzająca czy dana wiadomość mówi o katastrofie czy nie.
- zbiór testowy *test.csv* - zbiór na którym model będzie testowany. Zawiera on 3263 rekordów. Rekordy wyglądają tak samo, jak w przypadku zbioru treningowe, za wyjątkiem oczywiście braku pola *target*, którego obliczenie jest celem projektu.

5 Analiza danych

5.1 Podstawowe informacje

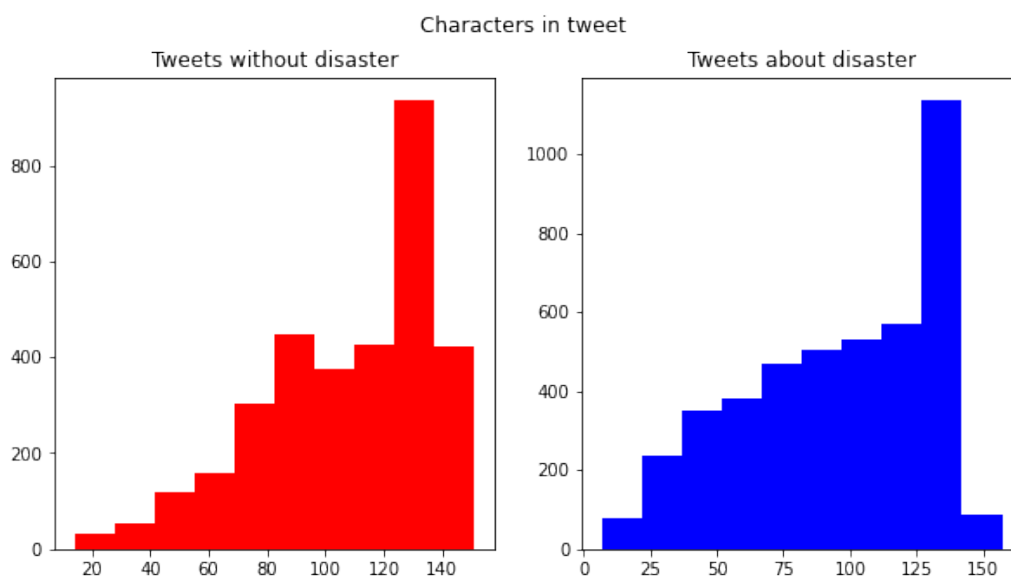
W zbiorze *train* składającym się z 7613 rekordów, tylko 5080 posiada podaną lokację, a 7552 posiada podane słowo kluczowe (*keyword*).

Natomiast w zbiorze *test* na 3263 rekordów, tylko 2158 posiada podaną lokację, a 3237 posiada podany *keyword*.

Wynika stąd, że w obu zbiorach prawie wszystkie rekordy mają podane słowo kluczowe, natomiast tylko około dwie trzecie z nich mają podaną lokację.

5.2 Długość tweetów

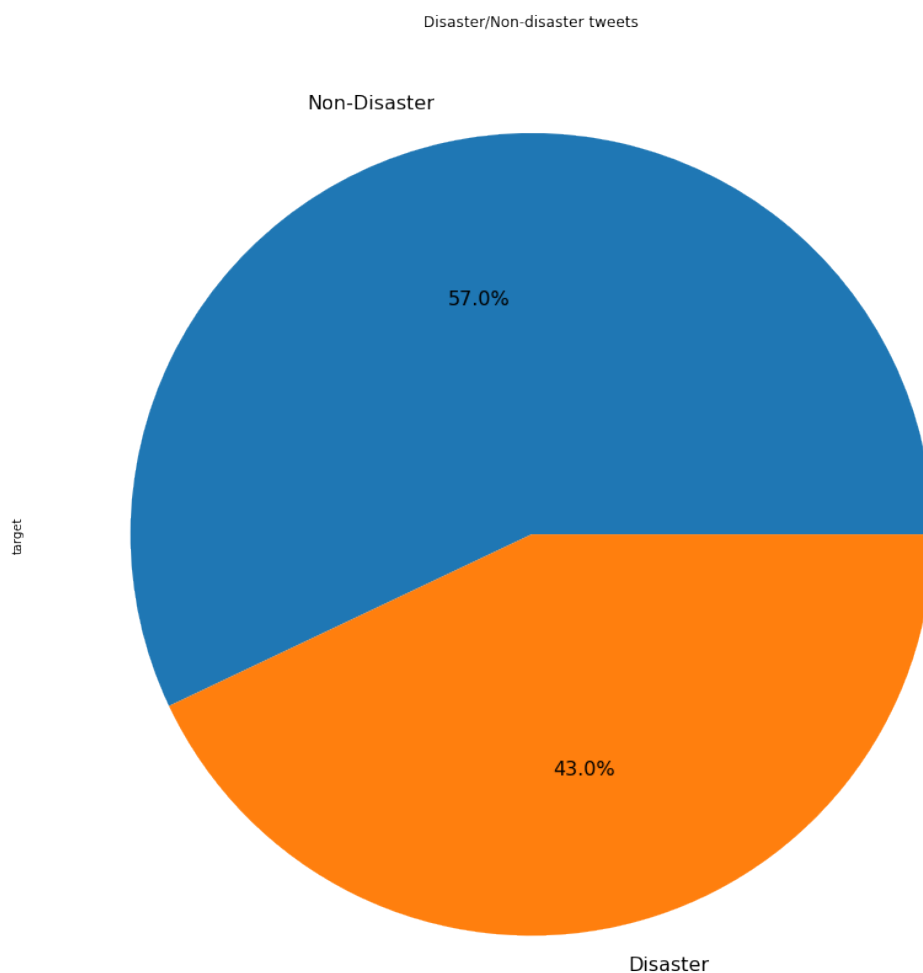
Na rysunku 1 umieszczono histogramy liczby tweetów w danym przedziale długości w zależności od tego czy mówią o katastrofie czy nie dla zbioru *train*. Można zauważyć, tweety o katastrofie częściej są krótkie lub średniej długości, natomiast rzadko są bardzo długie. Natomiast w obu przypadkach pik występuje dla długości około 120 znaków.

Rysunek 1: Znaki w tweet'cie

5.3 Skład danych treningowych

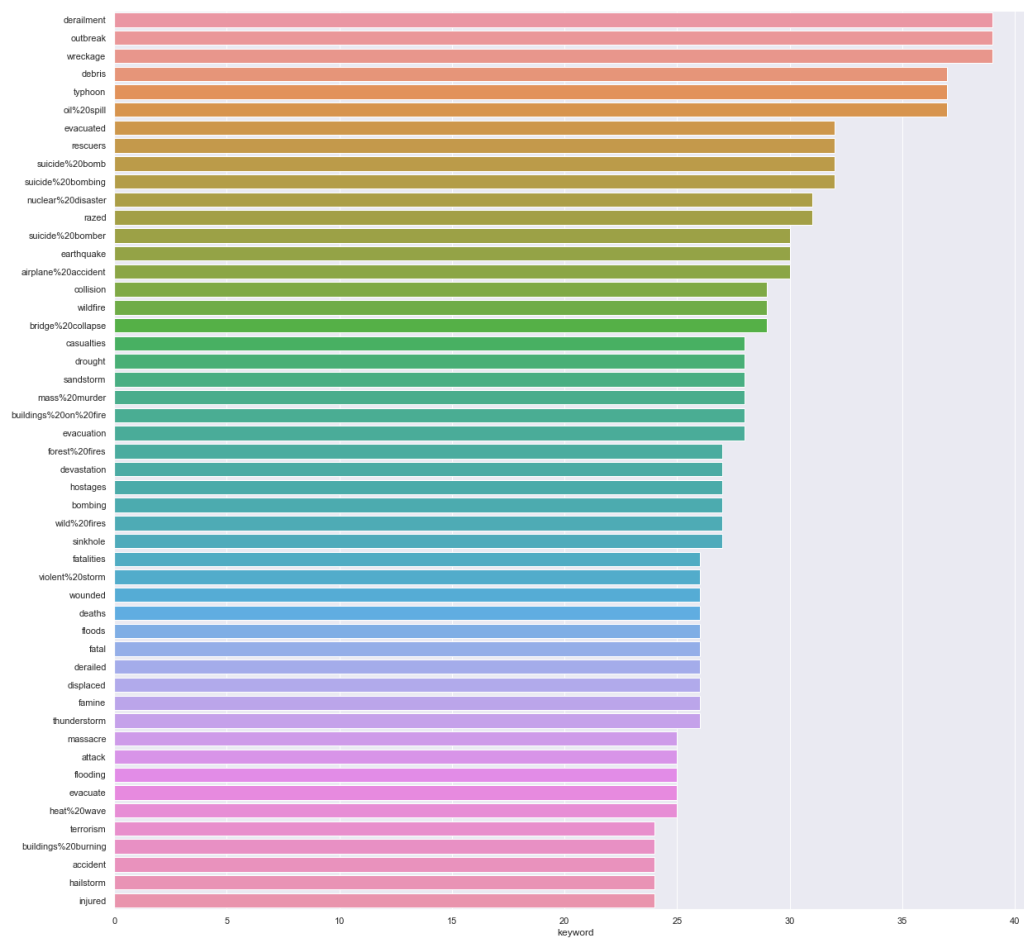
Na rysunku 2 zaznaczono skład zbioru *train* ze względu na ilość tweetów o katastrofach. Jak widać dane są rozmieszczone dość równomiernie, z niewielką przewagą tweetów niemówiących o katastrofach. Taki skład danych treningowych umożliwia dobre wytrenowanie modelu.

Rysunek 2: Stosunek tweetów o katastrofach i nie o katastrofach

5.4 Słowa kluczowe

Słowa kluczowe mogą pełnić ważną rolę przy klasyfikacji tweetu. Na rysunku 3 przedstawiono popularność poszczególnych słów kluczowych w zbiorze *train*. Jak widać najpopularniejsze słowa kluczowe to *derailment*, *outbreak* i *wreckage*.

Rysunek 3: Popularność słów kluczowych

6 Przygotowanie danych

6.1 Czyszczenie danych

W celu poprawienia treningu modelu przeprowadzono następujące operacji "czyszczące" dane:

- Usunięcie z tekstu kodów - "%20" (kod ASCII spacji) przekształcono na spację, zaś "&" przekształcono na słowo "and".
- Przekształcenie całego tekstu do małych liter. Dzięki temu słowa *fire* i

Fire będą traktowane jako to samo słowo, a nie dwa różne.

- Usunięcie linków z danych - nasz model nie będzie w stanie wchodzić w linki i ich analizować, więc tylko utrudniałyby one niepotrzebnie proces uczenia.
- Poprawienie błędów konwersji w danych - w używanych danych w niektórych miejscach można znaleźć ciągi `%20` (kod ASCII spacji) zamiast znaku spacji. Może to spowodować, że na przykład fraza *building%20on%20fire* będzie traktowana jako jedno słowo i nie rozpozna że chodzi tam o coś związanego z ogniem.
- Rozwinięcie skrótów - na przykład zamiana *asap* na *as soon as possible*.
- Usunięcie tzw. *stopwords*. Są to słowa typu *the* czy *is*, które wnoszą niewiele informacji do treści i mogą zostać pominięte przy treningu modelu.

Po "wyczyszczeniu" danych we wcześniejszej części, kolejnym krokiem mającym przygotować dane do efektywnego wykorzystania przez modele były: tokenizacja, stemizacja, lematyzacja oraz wektoryzacja.

6.2 Tokenizacja

Krok ten polega na podziale tekstu (ciągu słów) na tablicę pojedynczych słów. Wykorzystano dwie metody tokenizacji:

- Regexp Tokenization - ten typ tokenizacji przy podziale na słowa, wyrzuca wszelkie znaki interpunkcyjne.
- Treebank Tokenization - ten typ tokenizacji zachowuje wszystkie znaki interpunkcyjne.

6.3 Stemizacja

Stemizacja (ang. *steeming*) usuwa ze słów końcówki, zachowując jedynie tzw. temat wyrazu (ang. *stem*). Temat wyrazu to część wspólna wszystkich wyrazów z danej rodziny. Na przykład tematem słowa "residents" jest "resid", a słowa "asked" jest "ask".

6.4 Lematyzacja

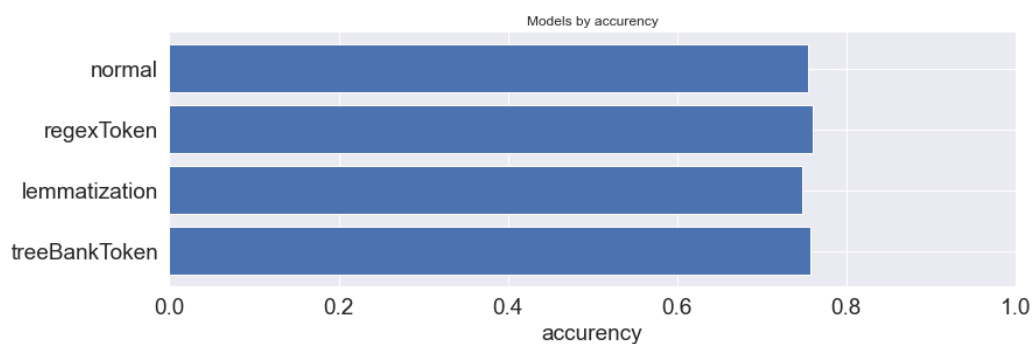
Lematyzacja (ang. lemmatization) przekształca słowa do podstawowej, "słownikowej" formy. Na przykład "is" oraz "are" są przekształcane do "be", zaś "cars" do "car".

6.5 Wektoryzacja

Wektoryzacja to technika przekształcająca ciąg słów (tokenów) na tablicę liczb, którą wykorzystują modele. Wybrany typ wektoryzacji to wektoryzacja typu CountVectorizer - zlicza on po prostu ilość tokenów danego typu i zapisuje w rzadkiej macierzy. Innym typem wektoryzacji jest wektoryzacja TF-IDF, która bierze pod uwagę to jak rzadki jest dany token w tekście. Ta metoda jednak nie przyniosła lepszych wyników, a nawet je pogorszyło. Mogło to wynikać z wcześniejszych faz przygotowania danych (przede wszystkim usunięcie tzw. stop words).

6.6 Wyniki

Poniższy wykres przedstawia porównanie różnych metod tokenizacji, stemizacji oraz lematyzacji po użyciu ich na modelu klasyfikatora drzewa decyzyjnego. Jak widać zyski z zastosowania tych metod są dla naszych danych znikome, a wręcz mogą nieco pogarszać wyniki. Z tego względu w dalszej części będziemy rozważać wyniki dla których nie zastosowano lematyzacji ani stemizacji.

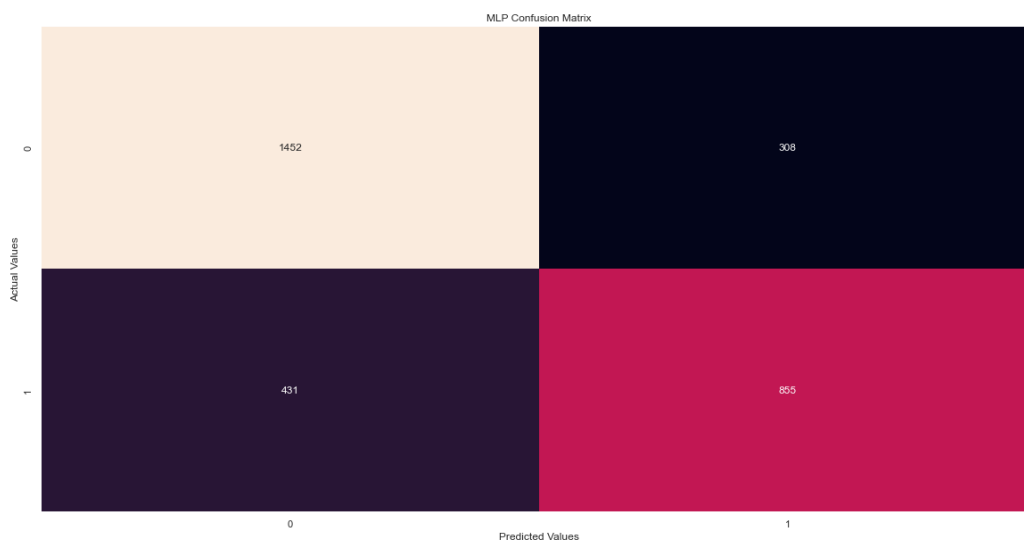

Rysunek 4: Porównanie metod tokenizacji, stemizacji oraz lematyzacji

7 Modele

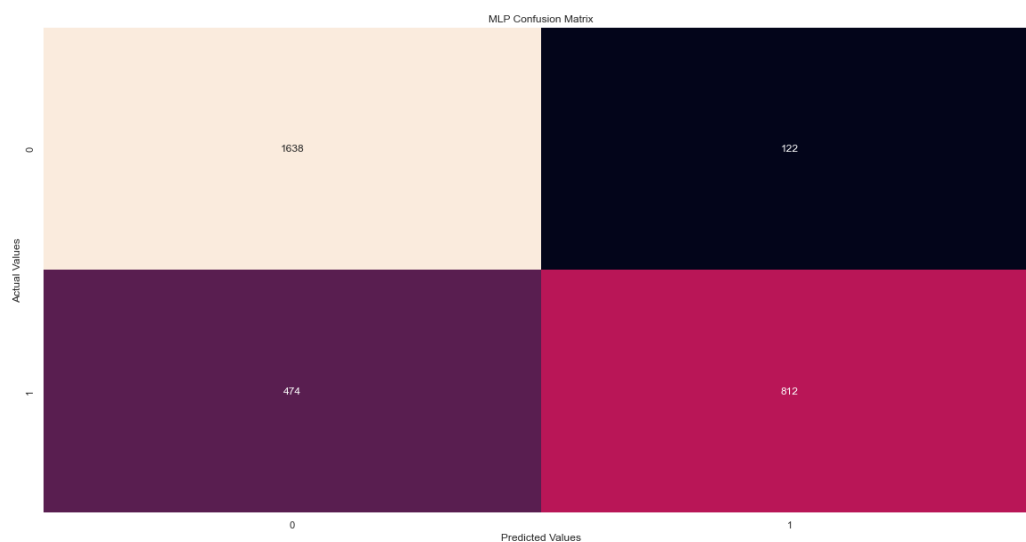
Po przygotowaniu danych, użyto różnych modeli w celu sprawdzeniu, który z nich jest najlepszy. Użyte modele wraz z dokładnością (accuracy) oraz tablicami pomyłek (confusion matrices):

- Klasyfikator drzewa decyzyjnego (decision tree classifier) - dokładność - 75.73%

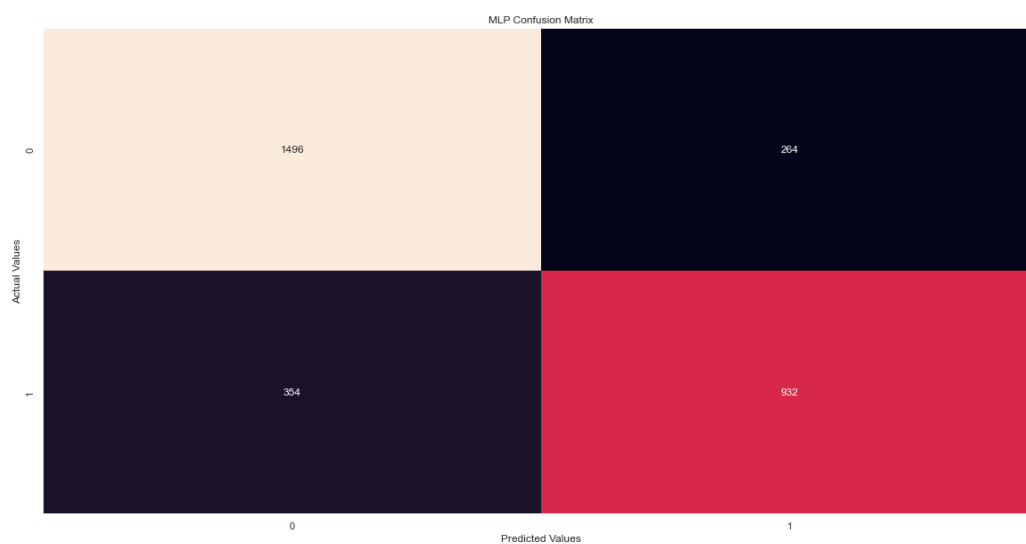
Rysunek 5: Tablica pomyłek dla klasyfikator drzewa decyzyjnego

- Naiwny klasyfikator bayesowski (Naive Bayes classifier) - dokładność - 80.43%

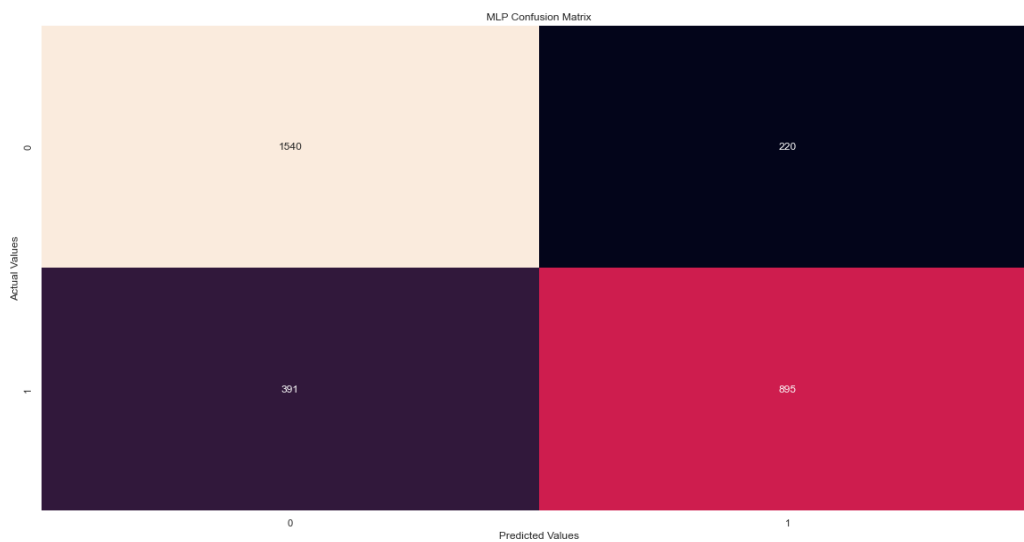
Rysunek 6: Tablica pomyłek dla naiwnego klasyfikatora bayesowskiego

- Wielomianowy naiwny klasyfikator bayesowski (multinomial naive Bayes classifier) - dokładność - 79.71%

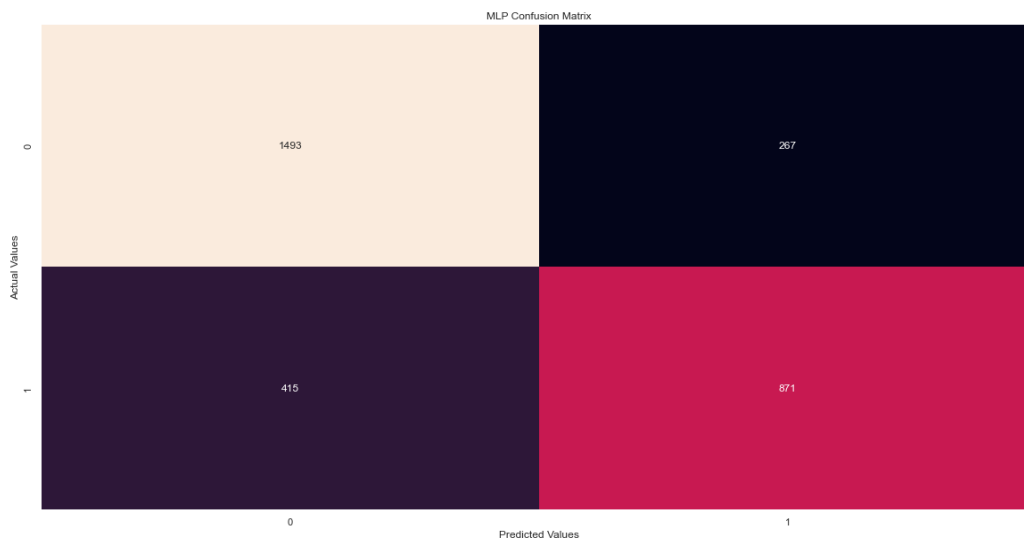
Rysunek 7: Tablica pomyłek dla wielomianowego naiwnego klasyfikatora bayesowskiego

- Klasyfikator regresji logistycznej (logistic regression classifier) - dokładność - 79.94%

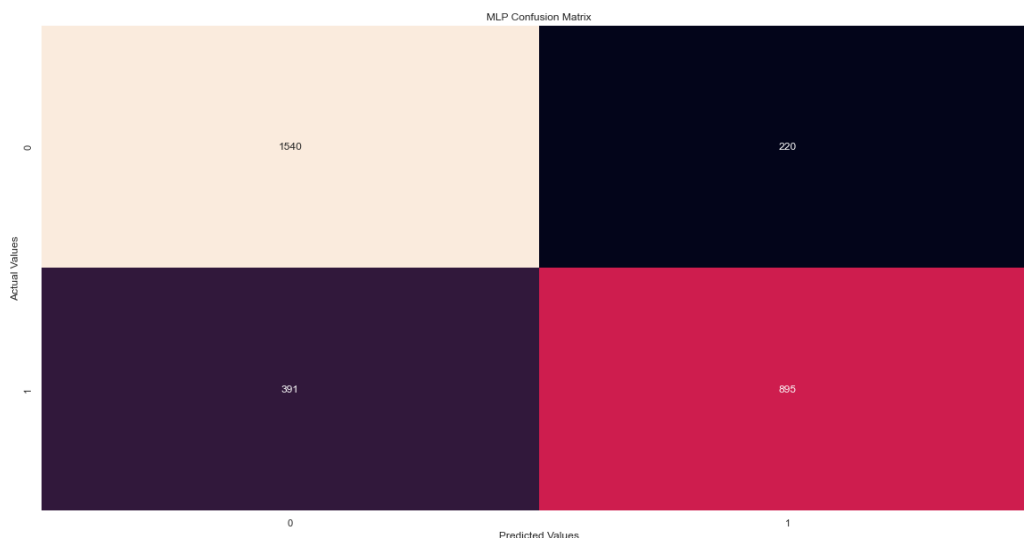
Rysunek 8: Tablica pomyłek dla klasyfikatora regresji logistycznej

- Klasyfikator regresji grzbietowej (ridge regression classifier) - dokładność - 77.61%

Rysunek 9: Tablica pomyłek dla klasyfikatora regresji grzbietowej

- Klasyfikator lasu losowego (random forest classifier) - dokładność - 78.92%

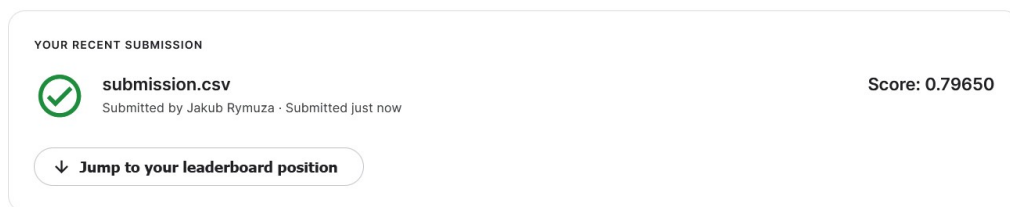

Rysunek 10: Tablica pomyłek dla klasyfikatora lasu losowego

8 Wnioski

W wyniku projektu udało się stworzyć system automatycznie klasyfikujący treść tweetów. W dzisiejszym świecie pełnym informacji jest to bardzo ważna funkcja. Wśród wykorzystanych modeli, najlepsze wyniki uzyskał naiwny klasyfikator bayesowski - powyżej 80%. Bardzo zbliżone wyniki uzyskał też klasyfikator regresji logistycznej oraz wielomianowy naiwny klasyfikator bayesowski. Dokładność powyżej 80% można w uczeniu maszynowym można już traktować jako dość wysoki, zatem cel projektu można uznać za zrealizowany.

Przy wysłaniu przesłania wyniku do Kaggle uzyskano następujący wynik:

Rysunek 11: Wyniki z Kaggle

Stemizacja i leinizacja dla danych użytych w projekcie nie dawała wymiernych korzyści, dlatego warto z niej zrezygnować w celu przyspieszenia procesu klasyfikacji.

9 Bibliografia

- [1] Treść zadania na stronie Kaggle - <https://www.kaggle.com/c/nlp-getting-started>
- [2] O. Duda, P. Hart, D. Stork - Pattern Classification, 2nd Edition
- [3] N. Indurkha, F. Damerau - Handbook of Natural Language Processing, 2nd Edition